

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu, ko 2017. gada 3. janvārī iesniedza Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (Ungārija) – Sporting Odds Limited/Nemzeti Adó- és Vámhivatal Központi Irányítása

(Lieta C-3/17)

(2017/C 112/25)

Tiesvedības valoda – ungāru

Iesniedzējtiesa

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság

Pamatlietas puses

Prasītāja: Sporting Odds Limited

Atbildētāja: Nemzeti Adó- és Vámhivatal Központi Irányítása

Prejudiciālie jautājumi

- 1) Vai Līguma par Eiropas Savienības darbību (turpmāk tekstā – “LESD”) 56. pants, diskriminācijas aizliegums un prasība, lai dalībvalstis azartspēļu ierobežojumus īsteno saskaņoti un sistemātiski – ar tiesisku mērķi, kuru dalībvalsts pamato galvenokārt, atsaucoties uz spēļu atkarības ierobežošanu un patērētāju aizsardzību, — ir interpretējami tādējādi, ka valsts monopols sporta derību un zirgu skriešanās derību jomā gan tiešsaistē, gan fiziskajā vidē ir tiem pretrunā, ja turklāt dalībvalstī atbilstoši tās veiktajai tirgus reorganizācijai privātie pakalpojumu sniedzēji var fiziskajos kazino koncesiju režīmā organizēt citas azartspēles (kazino spēles, kāršu spēles, spēļu automāti, tiešsaistes kazino spēles, tiešsaistes kāršu spēles) gan tiešsaistē, gan fiziskajā vidē, kurām ir ievērojams atkarības risks?
- 2) Vai LESD 56. pants, diskriminācijas aizliegums un prasība, lai dalībvalstis azartspēļu ierobežojumus īsteno saskaņoti un sistemātiski, ir interpretējami tādējādi, ka ir noticis minētā panta pārkāpums un nav izpildīta minētā prasība, ja tiek konstatēts, ka sekas tirgus konfigurācijas reformai, ko pamato ar spēļu atkarības ierobežošanu un tiesisko mērķi aizsargāt patērētājus, no dalībvalsts īstenotās tirgus reorganizācijas brīža ir kazino skaita, ikgadējā kazino azartspēļu nodokļa, valsts budžeta prognožu par ienākumiem, kuri tiek gūti no kazino koncesiju maksām, spēlētāju nopirkto spēļu kauliņu un naudas apmēra, kas ir nepieciešams, lai iegūtu tiesības lietot spēļu automātus, nepārtraukts pieaugums?
- 3) Vai LESD 56. pants, diskriminācijas aizliegums un prasība, lai dalībvalstis azartspēļu ierobežojumus īsteno saskaņoti un sistemātiski, ir interpretējami tādējādi, ka ir noticis minētā panta pārkāpums un nav izpildīta minētā prasība, ja tiek konstatēts, ka valsts monopola ieviešanai un atļautai azartspēļu organizēšanai privātajiem pakalpojumu sniedzējiem, ko pamato galvenokārt ar spēļu atkarības ierobežošanu un tiesisko mērķi aizsargāt patērētājus, turklāt ir ekonomiskās politikas mērķis iegūt lielākus neto ieņēmumus no spēlēm un panākt ārkārtīgi lielu ieņēmumu gūšanu no spēļu kazino tirgus iespējami īsākā laikā ar mērķi finansēt citus budžeta izdevumus un valsts sabiedriskos pakalpojumus?
- 4) Vai LESD 56. pants, diskriminācijas aizliegums un prasība, lai dalībvalstis azartspēļu ierobežojumus īsteno saskaņoti un sistemātiski, ir interpretējami tādējādi, ka ir noticis minētā panta pārkāpums un nav izpildīta minētā prasība, kā arī tiek radīta nepamatota atšķirība starp pakalpojumu sniedzējiem, ja tiek konstatēts, ka dalībvalsts, atsaucoties uz minēto sabiedriskās kārtības pamatojumu, rezervē valsts monopolu noteiktiem tiešsaistes azartspēļu pakalpojumiem, bet citiem azartspēļu pakalpojumiem atļauj piekļuvi, piešķirot arvien lielāku skaitu koncesiju?

- 5) Vai LESD 56. pants un diskriminācijas aizliegums ir interpretējami tādējādi, ka tiem pretrunā ir tas, ka tikai tie pakalpojumu sniedzēji, kuriem ir fiziskie kazino (ar koncesiju) Ungārijas teritorijā, var iegūt licenci tiešsaistes kazino spēļu piedāvāšanai, kas ir iemesls, kādēļ pakalpojumu sniedzēji, kam nav fizisku kazino Ungārijas teritorijā (tajā skaitā arī pakalpojumu sniedzēji, kam ir fizisks kazino citā dalībvalstī), nevar iegūt licenci tiešsaistes kazino spēļu piedāvāšanai?
- 6) Vai LESD 56. pants un diskriminācijas aizliegums ir interpretējami tādējādi, ka tiem pretrunā ir tas, ka dalībvalsts ar eventuālu konkursa izsludināšanu fizisko kazino koncesiju piešķiršanai un ar iespēju kā uzticamam azartspēļu operatoram iesniegt [līguma slēgšanas] piedāvājumu fiziskā kazino koncesijas iegūšanai garantē teorētisku iespēju, ka jebkurš pakalpojumu sniedzējs, kas atbilst juridiskajām prasībām — tajā skaitā pakalpojumu sniedzējs, kas ir reģistrēts citā dalībvalstī — var iegūt koncesiju fiziskā kazino darbībai un pēc tam [attiecīgi] licenci tiešsaistes kazino darbībai, bet faktiski attiecīgā dalībvalsts neizsludina atklātu un pārskatāmu konkursu koncesiju piešķiršanai, un pakalpojumu sniedzējam faktiski nav iespējas iesniegt [līguma slēgšanas] piedāvājumu, un tomēr dalībvalsts iestādes atzīst, ka pakalpojumu sniedzējs ir rīkojies nelikumīgi, sniedzot pakalpojumus bez licences un piemēro tam administratīva rakstura sodu?
- 7) Vai LESD 56. pants, diskriminācijas aizliegums un atļauju procedūras pārskatāmības, objektivitātes un atklātuma prasība ir interpretējami tādējādi, ka tiem pretrunā ir tas, ka dalībvalsts izveido koncesiju piešķiršanas sistēmu noteiktiem azartspēļu pakalpojumiem un vienlaikus iestāde, kas lemj par koncesijām, var arī nevis izsludināt konkursu koncesiju piešķiršanai, bet noslēgt koncesiju līgumus ar noteiktām personām, kas ir uzskatāmas par uzticamiem azartspēļu operatoriem, tā vietā, lai, izsludinot vienu konkursu, dotu visiem pakalpojumu sniedzējiem iespēju piedalīties konkursā ar tādiem pašiem nosacījumiem?
- 8) Ja atbilde uz septīto jautājumu ir noraidoša un dalībvalstī var noteikt vairākas procedūras vienas un tās pašas koncesijas iegūšanai: vai dalībvalstij, piemērojot LESD 56. pantu, ir jānodrošina minēto procedūru līdzvērtīgums Savienības tiesiskā regulējuma pamattiesību jomā lietderīgās iedarbības interesēs, ņemot vērā prasību, ka atļauju piešķiršanas procedūrai ir jābūt pārskatāmai, objektīvai un atklātai, un vienlīdzīgas attieksmes prasību?
- 9) Vai atbildi uz sesto līdz astoto jautājumu ietekmē fakts, ka ne vienā, ne otrā gadījumā nav nodrošināta tiesas kontrole vai cita efektīva tiesiskā aizsardzība pret lēmumu par koncesijas piešķiršanu?
- 10) Vai LESD 56. pants, Līguma par Eiropas Savienību (turpmāk tekstā – “LES”) 4. panta 3. punkta lojalitātes klauzula un dalībvalstu institucionālā un procesuālā autonomija saistībā ar Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – “Harta”) 47. un 48. pantu, kā arī ar šajās tiesību normās noteiktajām tiesībām uz efektīviem tiesas kontroles mehānismiem un tiesībām uz aizstāvību, ir interpretējami tādējādi, ka, izvērtējot Savienības tiesību prasības, kas izriet no Tiesas judikatūras, kā arī attiecīgās dalībvalsts pieņemtā ierobežojuma nepieciešamību un samērīgumu, valsts tiesa, kas izskata lietu, var noteikt un pēc savas ierosmes veikt pierādījumu pārbaudi un iegūšanu, tostarp arī gadījumā, ja dalībvalsts procesuālajā tiesiskajā regulējumā nav noteiktas šādas tiesības?
- 11) Vai LESD 56. pants saistībā ar Hartas 47. un 48. pantu, kā arī ar šajās tiesību normās noteiktajām tiesībām uz efektīviem tiesas kontroles mehānismiem un tiesībām uz aizstāvību ir interpretējams tādējādi, ka, izvērtējot Savienības tiesību prasības, kas izriet no Tiesas judikatūras, kā arī attiecīgās dalībvalsts pieņemtā ierobežojuma nepieciešamību un samērīgumu, valsts tiesa, kas izskata lietu, nevar noteikt pierādīšanas pienākumu pakalpojuma sniedzējiem, uz kuriem attiecas ierobežojums, bet gan dalībvalstij — un, konkrēti, valsts iestādei, kas pieņem lietā apstrīdēto lēmumu, — ir pienākums pamatot un pierādīt saderību ar Savienības tiesībām, kā arī valsts tiesiskā regulējuma nepieciešamību un samērīgumu, un, ja tas netiek izdarīts, tas par sevi izraisa valsts tiesiskā regulējuma nesaderību ar Savienības tiesībām?

- 12) Vai LESD 56. pants, ņemot vērā arī Hartas 41.panta 1. punktā noteiktās tiesības uz taisnīgu tiesu, 41. panta 2. punkta a) apakšpunktā noteiktās tiesības tikt uzklausītam un 41. panta 2. punkta c) apakšpunktā noteikto pienākumu sniegt pamatojumu, kā arī LES 4. panta 3. punkta lojalitātes klauzulu un dalībvalstu institucionālo un procesuālo autonomiju, ir interpretējams tādējādi, ka šīs prasības netiek ievērotas, ja dalībvalsts kompetentā iestāde nepaziņo azartspēļu operatoram par administratīvā procesa uzsākšanu soda piemērošanai atbilstoši valsts tiesiskajam regulējumam un arī pēc tam, administratīvā procesa gaitā, neprasa tā viedokli par dalībvalsts tiesiskā regulējuma saderību ar Savienības tiesībām, un bez sīkāka paskaidrojuma tās lēmuma pamatojumā par šādu saderību un pierādījumiem, kas to apstiprina, vienas instances procedūrā piemēro sodu, kas valsts tiesībās tiek kvalificēts kā administratīvais sods?
- 13) Vai, ņemot vērā LESD 56. pantā, Hartas 41.panta 1. punktā un 2. punkta a) un c) apakšpunktā un tās 47. un 48. pantā noteikto, kā arī šajās tiesību normās noteiktās tiesības uz efektīvu tiesas kontroles mehānismu un tiesības uz aizstāvību, ir izpildītas minētajos pantos noteiktās prasības, ja azartspēļu operators valsts tiesiskā regulējuma saderību ar Savienības tiesībām var apstrīdēt pirmo reizi un tikai valsts tiesā?
- 14) Vai LESD 56. pantu un dalībvalstu pienākumu pamatot pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojumu var interpretēt tādējādi, ka dalībvalsts nav izpildījusi minēto pienākumu, ja ne ierobežojuma pieņemšanas brīdī, ne pārbaudes brīdī nav pieejams attiecīgais ietekmes novērtējums, kas apstiprina ierobežojuma sabiedriskās kārtības mērķus?
- 15) Vai, ņemot vērā kritērijus, kas ir norādīti likumā piemērojamā administratīvā soda apmēra noteikšanai atbilstoši sodāmās darbības raksturam un it īpaši atbilstoši tam, cik darbība ietekmē sabiedrisko kārtību un sabiedrisko drošību, kā arī soda represīvo mērķi, atbilstoši Hartas 47. un 48. pantam var uzskatīt, ka attiecīgajam administratīvajam sodam ir "krimināltiesisks raksturs"? Vai šim apstāklim ir ietekme uz atbildi, kas ir sniedzama uz vienpadsmito un četrpadsmito prejudiciālo jautājumu?
- 16) Vai LESD 56. pants ir interpretējams tādējādi, ka, ja atbilstoši atbildēm, kas ir sniegtas uz iepriekšējiem jautājumiem, tiesa, kas izskata lietu, atzīst, ka tiesiskais regulējums un tā piemērošana ir prettiesiski, tai ir arī jāatzīst, ka sods, kas ir pamatots ar valsts tiesisko regulējumu, kurš neatbilst LESD 56. pantā noteiktajam, ir pretrunā Savienības tiesībām?

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu, ko 2017. gada 10. janvārī iesniedza *Amtsgericht Aue, Zweigstelle Stollberg* (Vācija) – *Thomas Hübner/LVM Lebensversicherungs AG*

(Lieta C-11/17)

(2017/C 112/26)

Tiesvedības valoda – vācu

Iesniedzējtiesa

Amtsgericht Aue, Zweigstelle Stollberg

Pamatlietas puses

Prasītājs: Thomas Hübner

Atbildētāja: LVM Lebensversicherungs AG

Prejudiciālie jautājumi

- 1) Vai Padomes 1992. gada 10. novembra Direktīvas 92/96/EEK⁽¹⁾ II pielikuma A punkts [saistībā ar Direktīvas 90/619/EEK⁽²⁾] 15. panta 1. punkta trešo daļu ir jāinterpretē tādējādi, ka patērētājam ir tiesības lauzt līgumu visā dzīvības vai pensiju apdrošināšanas iemaksu veikšanas laikā, ja viņš vairākus gadus ir veicis līgumā paredzētās iemaksas, nezinot par šīm līguma laušanas tiesībām, jo dzīvības vai pensiju apdrošināšanas sabiedrība viņu par tām nebija informējusi?